

RAPORT

asupra activității desfășurate de Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară în anul 2020, publicat în conformitate cu art. 5, alin. 3 din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară este instituție publică cu personalitate juridică ce funcționează ca „**autoritate de referință la nivel național pentru domeniul de competență specific**”, în subordinea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și este finanțat de la bugetul de stat și din venituri extrabugetare, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității veterinare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârii Guvernului României nr. 1415/2009 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și a unităților din subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu actele normative invocate, **misiunea** Institutului de Igienă și Sănătate Publică Veterinară este aceea de a sprijini Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în vederea implementării politicilor și strategiilor publice pentru realizarea unui scop fundamental, și anume: „**realizarea siguranței alimentelor, de la producerea materiilor prime până la distribuirea alimentelor către consumator.**” (art. 6², lit. b) din O.G. nr. 42/2004).

Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară este institutul de referință în domeniul controlului de laborator al produselor alimentare (alimente de origine animală și nonanimală) și a hranei pentru animale și acționează în acest sens în sectoarele și domeniile de activitate stabilite de legislația sanitară veterinară în vigoare, precum și ca organism central de îndrumare tehnică și metodologică.

Rolul de a oferi un serviciu public de cea mai bună calitate pentru satisfacerea unei nevoi sociale generale, și anume **siguranța alimentară**, în condiții de eficiență economică, considerăm că **a fost îndeplinit în cursul anului 2020** de către institutul nostru, dovadă în acest sens fiind controalele și testările efectuate de organisme ale Uniunii Europene (DG-SANTE, Laboratoare Europene de Referință ș.a.), realizarea programelor de supraveghere naționale și a planurilor de control coordonate, dispuse de A.N.S.V.S.A precum și din analiza feedback-ului pozitiv din partea agenților economici, beneficiari ai serviciilor oferite.

În anul 2020, obiectivele generale ale Institutului au fost următoarele :

- I. "Organizarea activității de laborator in domeniul sanitar-veterinar pe întregul teritoriu al țării, după o concepție unitară, pentru asigurarea supravegherii și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul de competență al IISPV"
- II. "Participarea la realizarea siguranței alimentelor si a hranei pentru animale, de la producerea materiilor prime până la distribuirea alimentelor către consumator și asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane si animale".
- III. Obiectivul III "Gestionarea și utilizarea în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate a tuturor resurselor IISPV"
- IV. Obiectivul IV. "Dezvoltarea cooperării cu autoritățile naționale, autoritățile /instituțiile din statele membre și internaționale, in domeniul de competență al IISPV";

ANALIZA GRADULUI DE ÎNDEPLINIRE A OBIECTIVELOR GENERALE PROPUSE

Obiectivul I. "Organizarea activității de laborator in domeniul sanitar-veterinar pe întregul teritoriu al țării, după o concepție unitară, pentru asigurarea supravegherii și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul de competență al IISPV"

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, IISPV a desfășurat următoarele activități:

A respectat în mod continuu condițiile în care a obținut acreditarea pentru un număr de 247 metode de analiză, grupate în 123 de încercări specifice, în vederea îndeplinirii Programului de supraveghere, Planului Național de Control Reziduuri, atribuțiilor de LNR și respectării statutului de Institut de Referință în domeniul siguranței alimentelor și hranei pentru animale.

Totodată, pentru îndeplinirea noilor cerințe în domeniu a dezvoltat și implementat 13 metode de analiză noi, conform indicatorilor de performanță propuși (5 metode propuse).

A organizat 18 acțiuni de instruire pentru asigurarea pregătirii profesionale a specialiștilor care lucrează în cadrul LSVSA județene și private, raportat la indatorii de performanță propusi pe 2020, respectiv 7 acțiuni de instruire;

A organizat 45 scheme de intercomparare pentru testarea competenței analitice a personalului din DSVSA și a altor laboratoare autorizate sanitar veterinar, față de cele 38 propuse;

A efectuat 38 acțiuni de auditare (îndrumare și control), pentru 21 LSVSA-uri județene, dintre care: 16 pe profilul Chimie și Radioactivitate, 12 pe profilul Microbiologie, 9 pe profilul Nutriție Animală și Contaminanți, 1 pe profilul Control Reziduuri, fiind o activitate realizată 100%;

A coordonat LSVSA cu privire la gestionarea procesului de tranziție la SR EN ISO/CEI 17025:2018, activitate concretizată prin acreditarea a 39 LSVSA pe noul standard, aceasta situație garantând realizarea Programului de supraveghere la nivel național;

A răspuns în timp util tuturor solicitărilor ANSVSA și a participat, prin specialiștii săi, în comisii tehnice de specialitate la 17 acțiuni de evaluare în vederea autorizării

sanitar-veterinare a laboratoarelor din afara rețelei sanitar-veterinare. Pentru cele 17 acțiuni de evaluare, în vederea autorizării sanitar-veterinare a laboratoarelor, au fost efectuate 33 evaluări tehnice, pe profiluri de activitate, astfel: 18 Chimie/Radioactivitate, 6 Microbiologie, 9 Reziduuri/Contaminanți. Pentru această activitate nu au fost propuși indicatori de performanță numerici, propunându-ne să răspundem în timp util la toate solicitările ANSVSA, și din acest considerent apreciem această activitate ca realizată 100%.

A participat, la solicitarea ANSVSA, în comisii tehnice de specialitate, la 5 acțiuni de control, din care o solicitare a fost pentru un laborator din rețeaua sanitar-veterinară de stat și 4 pentru laboratoare din afara rețelei sanitar-veterinare. Pentru cele 5 acțiuni de control al laboratoarelor autorizate sanitar-veterinar au fost efectuate 11 evaluări tehnice, din care: 5 pe Chimie/Radioactivitate, 5 pe Microbiologie, 1 audit pe Reziduuri /Contaminanți. Și această activitate o apreciem realizată 100%, având același indicator de performanță ca cel menționat mai sus.

Pentru Obiectivul II. ”Participarea la realizarea siguranței alimentelor și a hranei pentru animale, de la producerea materiilor prime până la distribuirea alimentelor către consumator și asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane și animale”.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, IISPV a desfășurat următoarele activități:

Au fost verificate și înregistrate în sistemul ATLASvetLIMS 8.546 cereri de analiză (6.074 în control oficial și 2.472 în autocontrol/la cerere), fiind analizate 14.313 unități de probe (9.747 în control oficial și 4.566 în autocontrol/la cerere), pentru care au fost efectuate 16.528 de teste (10.193 în control oficial și 6.335 în autocontrol/la cerere);

Au fost efectuate teste de confirmare pentru probe cu rezultat prezumtiv pozitiv, tipizare/identificare specie și testarea susceptibilității la antimicrobiene pentru tulpini patogene/larve izolate de către LSVSA județene / laboratoare sanitar-veterinare private/sau în cadrul IISPV, astfel:

- tipizare și identificare specie pentru un număr de 1.018 tulpini bacteriene/larve (tulpini Salmonella, Listeria monocytogenes, E. Coli, Staphylococ, Campylobacter, larve Trichinella);
- testarea susceptibilității la antimicrobiene pentru 417 tulpini bacteriene;
- confirmarea rezultatelor prezumtiv pozitive (suspiciuni) pentru 5 probe (antibiotice, ambrozie, plumb, cupru și zinc);

Conform reglementărilor europene și naționale de aplicare a Sistemului Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje, cu privire la schimbul rapid de informații a riscurilor prezentate de alimente sau furaje, au fost transmise 351 de notificări pentru 953 probe către punctele de contact RASFF județene și punctul național de contact RASFF-A.N.S.V.S.A. pentru probe provenite din prelevări în cadrul Programului de Supraveghere și a programelor de autocontrol ale operatorilor economici;

Au fost transmise 107 informări către DSVSA județene și/sau A.N.S.V.S.A privind neconformități în cadrul programelor coordonate pentru aplicarea măsurilor de verificare a operatorilor;

Răspunzând la toate cererile de analiză adresate institutului consideram acest obiectiv realizat 100%.

Pentru Obiectivul III ”Gestionarea și utilizarea în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate a tuturor resurselor IISPV” au fost desfășurate multiple activități, din care menționăm pe cele mai relevante:

- a crescut gradul de acoperire a activităților specifice IISPV prin proceduri documentate, fiind elaborate proceduri noi;
- s-a elaborat proiectul de buget;
- s-au respectat cele 4 faze ale exercițiului bugetar: angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor;
- s-au înregistrat în contabilitate, în mod cronologic și sistematic, toate operațiunile economice;
- s-au achiziționat materialele conform planului anual;
- s-au întreprins demersurile necesare pentru recuperarea creanțelor institutului.

Menționăm că în contabilitatea instituției nu figurează creanțe neîncasate pentru care să nu se fi demarat procedurile juridice pentru recuperarea acestora, activitatea de încasare a debitelor fiind o preocupare constantă a tuturor serviciilor/persoanelor responsabile pentru recuperarea creanțelor IISPV, inclusiv prin forme de executare silită și lichidare judiciară a debitelor.

Acest obiectiv îl apreciem ca realizat 100% pentru că s-au realizat toate activitățile propuse.

Referitor la **Obiectivul IV. "Dezvoltarea cooperării cu autoritățile naționale, autoritățile /instituțiile din statele membre și internaționale, în domeniul de competență al IISPV"** precizăm că și acest obiectiv este realizat 100%, intrucât în calitate de furnizor unic de date în domeniul siguranței alimentare și a hranei pentru animale, a comunicat la termenele stabilite raportările și/sau informațiile solicitate, către:

- I.S.A.M.M. (Information System for Agricultural Market Management and Monitoring) datele referitoare la controlurile oficiale efectuate pentru standardele de comercializare a cărnii de pasăre (conform Regulamentului CE 543/2008);
- Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor (E.F.S.A.) situațiile privind monitorizarea zoonozelor, agenților zoonotici, rezistenței la antimicrobiene a tulpinilor patogene, situația toxiinfecțiilor alimentare (Directiva CE 99/2003 și Decizia 652/2013/CE); monitorizarea Planului Național de Control Reziduuri pentru toate grupele (Directiva Consiliului 96/23/EC); monitorizarea reziduurilor de pesticide din produsele de origine alimentară - pentru realizarea raportului de țară al României pe anul 2019 pe domeniile menționate;
- ANSVSA - la solicitarea acesteia, materiale și/sau răspunsuri la chestionare, pe domeniul analitic, pentru evaluarea îndeplinirii de către România a condițiilor pentru realizarea exportului de carne și produse acvatice în Republica Populară Chineză, pentru exportul de carne pasăre în Africa de Sud, chestionarul solicitat de ANSVSA privind moluștele bivalve.

În ceea ce privește programele desfășurate și modul de raportare la obiectivele ANSVSA, precizăm că specialiștii I.I.S.P.V au fost implicați activ în activitatea de realizare a Planurilor naționale de control coordonate elaborate și dispuse de ANSVSA și alte autorități, pentru:

- Monitorizarea rezistenței antimicrobiene a bacteriilor zoonotice conform Deciziei CE 652/2013, program în cadrul căruia au fost analizate 300 probe carne pasăre (pui și curcan) pentru Escherichia coli sintetizatoare de ESBL, AmpC și carbapenemase, din care 107 au fost pozitive;
- Determinarea prevalenței Campylobacter spp., conform Reg.2073/2005, din probe de piele a gâtului, recoltate de la carcase de pasăre la nivelul abatoarelor, program în cadrul căruia au fost analizate 190 probe, din care 23 au fost pozitive (peste limita de 1000 ufc/g) și pentru care s-a efectuat identificarea speciei prin tehnici de biologie moleculară (PCR);

- Intensificarea supravegherii prin controale oficiale a loturilor de carne de pasăre și ouă provenite din comerț intracomunitar pentru detecția Salmonella;
- PNS II.4/2020, finanțat de Ministerul Sănătății, în cadrul căruia au fost analizate probe de condimente, vegetale deshidratate, plante aromatice, ceaiuri recoltate din magazine de retail;
- Programul Național Apicol 2020-2022, finanțat de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură pentru apicultorii cu peste 75 de familii de albine în cadrul căruia au fost analizate probe de miere de albine pentru parametrii: examen organoleptic, umiditate, hidroximetilfurfural (HMF), indice diastazic, zahăr invertit și zaharoză, indice polenic, conductivitate electrică și aciditate.

Referitor la cheltuieli și defalcarea acestora pe programe precizăm că se acordă o atenție deosebită dotării institutului cu echipamente performante care să asigure dezvoltarea și implementare de metode noi sau care să asigure continuitatea unor metode de interes național, în acest sens au fost achiziționate:

- 1 sistem WGS (sistem de nouă generație pentru secvențierea întregului genom) - pentru tipizarea germenilor patogeni izolați din alimente (bacterii, virusuri, paraziți, antibio rezistență bacteriană – în conformitate cu Decizia 1729/2020).
- 2 LC-MS/MS (echipamente lichid cromatograf cuplat cu spectrometru de masă) – pentru determinarea reziduurilor de nitrofurani, agenți antiinflamatorii nesteroidieni, confirmarea micotoxinelor, toxinelor bacteriene (cereulidă).
- 1 GC-MS/MS (gaz cromatograf cu spectrometru de masă) pentru reziduuri de pesticide organoclorurate, organofosforice, carbamați, piretroide și PCB-uri.

În anul 2020, subvențiile acordate de la bugetul statului, în valoare de 17.530.228 lei, au fost utilizate astfel:

- 2.208.036 lei pentru cheltuieli materiale;
- 9.244.681 lei pentru cheltuieli de personal;
- 45.710 cheltuieli privind programe cofinanțate
- 6.031.801 lei cheltuieli de capital

Veniturile proprii, în sumă de 923.146 lei, au fost realizate din încasarea taxelor pentru analizele de laborator, suma fiind destinată acoperirii parțiale a cheltuielilor materiale.

Veniturile institutului au fost completate cu suma de 47.997 lei reprezentând finanțarea contribuției Comisiei Europene la Proiectul H2020 - One Health EJP, care se implementează pe o perioadă de 5 ani și venituri din cercetare 21.735 lei, conform Proiect ADER 17.1.1 Metode inovative pentru prevenirea și combaterea fraudelor alimentare.

În vederea creșterii performanței analitice, precum și în vederea extinderii metodelor de laborator, cheltuielile materiale s-au ridicat în acest an la suma de 3.082.738 lei.

Asigurarea condițiilor corespunzătoare de muncă, precum și asigurarea sănătății și securității în muncă a personalului din cadrul IISPV, reprezintă pentru conducerea I.I.S.P.V. o preocupare continuă, fiind desfășurate, în anul 2020, următoarele activități: s-au efectuat instructaje pentru întreg personalul, și, în mod deosebit, pentru personalul care desfășoară activități speciale; au fost întreprinse acțiuni în vederea asigurării funcționării în parametri de calitate a echipamentelor aflate în dotare; a fost încheiat contractul de medicina muncii și s-a efectuat controlul medical anual al salariaților, în conformitate cu prevederile legale, au fost asigurate materialele necesare protecției sănătății angajaților (materiale sanitare, antidot) etc. În scopul asigurării unui management eficient al raporturilor de serviciu/muncă, menționăm că, în cursul anului 2020, s-au întreprins, printre altele, acțiuni în

vederea creșterii gradului de ocupare a posturilor vacante, s-au întreprins demersurile legale pentru promovarea în grad/trepte a personalului care îndeplineau condițiile prevăzute de lege, au fost calculate și plătite la termen drepturile salariale, obligațiile către bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, s-a efectuat evaluarea performanțelor individuale ale personalului, activitate în cadrul căreia s-a stabilit gradul de îndeplinire/neîndeplinire a obiectivelor anului precedent și au fost stabilite obiectivele individuale ale perioadei următoare. De asemenea, în cadrul procesului de evaluare s-au identificat necesitățile de perfecționare a pregătirii profesionale, constituindu-se, astfel, o bază de date pentru întocmirea Planului anual de formare profesională.

În vederea îndeplinirii misiunii și obiectivelor instituției fără încălcarea normelor de drept s-au desfășurat următoarele activități:

- întocmirea și avizarea juridică a actelor administrative emise de către directorul instituției;
- elaborarea și avizarea contractelor încheiate de instituție;
- reprezentarea juridică a instituției în fața organelor judecătorești;
- verificarea zilnică a bazei de date legislative și întocmirea unei informări cu privire la apariția noilor acte normative ce reglementează activitatea în domeniul sanitar - veterinar, financiar-contabil, etc;
- formularea de răspunsuri, puncte de vedere cu caracter juridic, consiliere juridică la solicitarea salariaților.

Referitor la misiunile de audit, precizăm că, în 2020, I.I.S.P.V. a fost auditat direct sau a participat indirect (pregătire materiale, furnizare informații, dovezi, completare pre-chestionare), la desfășurarea a 4 misiuni de audit extern efectuate de DG(SANTE), RENAR, Curtea de Conturi astfel:

- Misiunea DG(SANTE) numărul 6934/2020 cu tematica „Evaluarea controalelor oficiale privind siguranța laptelui și produselor din lapte”;
- Misiunea DG(SANTE) numărul 6904/2020/cu tematica „Profil țară – progrese realizate de statul membru în punerea în aplicare a recomandărilor realizate de DG sănătate și siguranță alimentară”;
- Evaluare RENAR pentru menținerea competenței OEC de a efectua activități de încercare conform SR EN ISO/IEC 17025:2018.
- Auditul de performanță al Curții de Conturi a României, cu tema *”Performanța activităților din domeniul sănătății și bunăstării animalelor, a hranei pentru animale, a siguranței alimentelor, precum și a activităților de control oficial”*.

Concluziile acțiunii de documentare a Curții de Conturi cu privire la capacitatea instituțională a I.I.S.P.V. de a-și îndeplini obiectivele și activitățile privind controlul oficial, în condiții de performanță, sunt următoarele:

- Institutul dispune de resursele necesare: umane (personal), materiale, echipamente specifice etc., însă, pentru a putea susține activitatea specifică la un nivel performant, dar și din nevoia de dezvoltare a activității de cercetare și de implementare de noi metode este necesară suplimentarea numărului de posturi cu cel puțin 10%;
- Echipamentele din dotarea I.I.S.P.V. nu sunt suficiente, pentru unele domenii de lucru existând disponibil un singur echipament, iar în cazul unei defecțiuni a acestuia nu se poate asigura continuitatea activității pentru domeniul respectiv, fiind necesară achiziționarea de noi echipamente;

- La nivelul managementului institutului a existat o preocupare în vederea asigurării continuității activității și depășirea disfuncționalităților în activitatea institutului, fiind întreprinse demersurile necesare pentru realizarea obiectivelor instituției;
- Cu privire la evaluarea sistemului de control intern managerial pe componentele responsabile de asigurare a eficienței și eficacității activității de control oficial, concluzia echipei de audit a Curții de Conturi a fost că sistemul este conform, la nivelul conducerii IISPV existând preocupare pentru proiectarea și implementarea sistemului de control intern managerial, existând conștientizarea importanței acestuia.

În 2020, I.I.S.P.V. a desfășurat și alte activități, participând la proiecte de cercetare și cercetări de perspectivă și anume:

- Programul Național de Controlul al reziduurilor cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova pentru anul 2020 (contract de efectuare a analizelor, examenelor și încercărilor de laborator – finalizat);
- Programul național de Control al reziduurilor cu Agenția de Siguranța Alimentelor din Bulgaria pentru anul 2020 (acord de efectuare a analizelor – finalizat);
- Proiectul ADER 17.1.1 - Metode inovative pentru prevenirea și combaterea fraudelor alimentare, prognoza efectelor acestora asupra integrității și trasabilității produselor și evaluarea impactului în economia sectorului agroalimentar (participare în colaborare cu Institutul de Bioresurse Alimentare - în derulare);
- Support to the Moldova National Center for Veterinary Diagnostics in implementation and validation of new laboratory methods - Proiectul 1270548 (participare în competiția organizată de Banca Mondială cu propunerea tehnică - răspuns în așteptare);
- Proiectul Horizon 2020, One Health EJP - Strategic Research and Innovation Agenda (2021-2030) and a European P2P One Health Cooperative Joint Initiative (participare în parteneriat - în derulare).

Urmare avizării favorabile a indicatorilor tehnico-economici în cadrul Consiliului Tehnico Economic al A.N.S.V.S.A, publicării *H.G. nr. 611/2020 -privind trecerea din domeniul public în domeniul privat al statului a unor construcții aflate în administrarea A.N.S.V.S.A.*, precum și includerea în bugetul I.I.S.P.V. a sumelor necesare pentru realizarea investiției, în anul 2020 institutul a încheiat contractul multianual pentru realizarea obiectivului de investiții „*Reparații capitale și recompartimentare sediul I.I.S.P.V.*”, s-a demarat procedura de obținere a autorizației de construcție a noului sediu, cu termen de finalizare la data de 25.05.2022.

Având în vedere realizările înregistrate în cursul anului 2020, considerăm că misiunea I.I.S.P.V. de a oferi un serviciu public de cea mai bună calitate pentru satisfacerea unei nevoi sociale generale, și anume realizarea siguranței alimentelor și protecția consumatorului a fost îndeplinită în condiții de eficiență economică.

